

STATISTIKENS FRAMTAGNING

Omförhandling och byten av elavtal

2016
EN0305

Innehåll

0	Allmänna uppgifter.....	3
0.1	Ämnesområde	3
0.2	Statistikområde.....	3
0.3	SOS-klassificering.....	3
0.4	Statistikansvarig	3
0.5	Statistikproducent	3
0.6	Uppgiftsskyldighet	3
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
0.8	Gallringsföreskrifter.....	4
0.9	EU-reglering.....	4
0.10	Syfte och historik.....	4
0.11	Statistikanvändning.....	4
0.12	Upplägg och genomförande	4
0.13	Internationell rapportering	4
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
1	Innehållsöversikt.....	5
1.1	Undersökta populationer och variabler	5
1.2	Redovisade populationer och storheter	5
1.3	Utflöden: statistik och mikrodata.....	5
1.4	Dokumentation och metadata	5
2	Uppgiftsinsamling.....	5
2.1	Ram	6
2.2	Urval	6
2.3	Mätinstrument	6
2.4	Insamling.....	6
2.5	Databeredning	6
3	Statistisk bearbetning: antaganden och beräkningsformler.....	7
4	Slutliga observationsregister	7
4.1	Produktionsversioner	7
4.2	Arkiveringsversioner	7
4.3	Erfarenheter från denna undersökningsomgång.....	7
Bilagor		8
	Bilaga 1. Introduktionsbrev	8
	Bilaga 2. Frågeformulär.....	10

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Energi

0.2 Statistikområde

Prisutveckling inom energiområdet

0.3 SOS-klassificering

Statistiken ingår både i Sveriges officiella statistik (SOS) och i systemet för Sveriges officiella statistik (SOS-systemet). Samtliga uppgifter från denna undersökning ingår i Sveriges officiella statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se [Förordning \(2001:100\) om den officiella statistiken](#).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation	Energimyndigheten
Postadress	Box 310, 631 04 Eskilstuna
Kontaktperson	Niklas Notstrand
Telefon	016-5442000
E-post	fornamn.efternamn@energimyndigheten.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation	Statistiska centralbyrån
Postadress	701 89 Örebro
Kontaktperson	Per Andreasson
Telefon	010-479 62 19
E-post	fornamn.efternamn@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt [Lag \(2001: 99\) om den officiella statistiken](#).

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § [Offentlighets- och sekretesslag \(2009:400\)](#).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessbelagda uppgifter i den offentliggjorda statistiken, säkerställs att de inte kan röjas varken direkt eller indirekt.

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i [Personuppgiftslag \(1998:204\)](#). För statistik finns också särskilda regler för personuppgiftsbehandling i [Lag \(2001:99\) om den officiella statistiken](#) och [Förordning \(2001:100\)](#).

0.8 Gallringsföreskrifter

Ifyllda frågeformulär med primäruppgifter tillhörande statistiska undersökningar inom energiområdet gallras med stöd av Riksarkivets föreskrift RA-MS 2015:57. Gallring av frågeformulär och primäruppgifter sker ett år efter respektive undersökning har avslutats och under förutsättning att det slutliga observationsregistret bevaras.

0.9 EU-reglering

Statistiken är inte EU-reglerad.

0.10 Syfte och historik

Statistikens syfte är att visa hur den svenska elmarknaden fungerar för hushållen genom att mäta hur elavtal omförhandlas och byts. Statistiken visar vilken typ av elavtal hushåll har fördelat efter elanvändning och ålder. Den visar även antal och andel hushåll som bytt elleverantör fördelat efter elanvändning och ålder samt anledningar till att man bytte eller inte bytte elleverantör under året.

Undersökningen har gjorts årligen mellan 2006 och 2015. Undersökningen genomfördes igen 2017. Från 2010 utökades frågeformuläret med fler frågor och svaren redovisas även fördelat på åldersgrupper. Utöver detta har endast mindre justeringar av frågeformuläret har gjorts över tid.

0.11 Statistikanvändning

Statistiken används av Energimyndigheten och Energimarknadsinspektionen. Statistiken används som underlag för uppföljning av hur elmarknaden fungerar sett ur hushållens perspektiv.

0.12 Upplägg och genomförande

Undersökningen är en urvalsundersökning där registret över totalbefolkningen (RTB) används som ram. Urvalet består av cirka 4000 individer i åldern 23–75 år.

Undersökningen genomförs årligen och uppgifter samlas in genom frågeformulär som skickas ut med posten till alla hushåll i urvalet. Det skickas även ut tre påminnelser om det saknas att uppgiftslämnarna har skickat in uppgifter.. Från och med referensåret 2013 fick uppgiftslämnarna möjlighet att lämna svar via en webblankett om de så önskade.

0.13 Internationell rapportering

Statistiken rapporteras inte internationellt.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga förändringar är planerade i kommande undersökningar.

1 Innehållsöversikt

Populationen består av alla hushåll i Sverige som har elavtal. Variablerna som undersöks är: typ av elavtal, byte av elleverantör samt omförhandlat elavtal. Undersökningens resultat redovisas i en årlig rapport på SCB:s webbplats. All dokumentation finns att hitta på www.scb.se/EN0305.

1.1 Undersökta populationer och variabler

Undersökt population		Undersökt variabel	
Namn	Referenstid	Namn	Referenstid
Hushåll	2016	Typ av elavtal	2016
		Byte av elleverantör	
		Omförhandlat elavtal	

1.2 Redovisade populationer och storheter

Redovisad population	Indelning i redovisningsgrupper	Redovisad storhet	Redovisad storhets referenstid	Statistiskt mått	Mått-enhet
Hushåll	Elförbrukning	Typ, byten och omförhandling av elavtal	2016	Andel Antal	kWh
	Ålder				Ålder

1.3 Utförden: statistik och mikrodata

Undersökningens resultat publiceras i en årlig rapport på SCB:s webbplats www.scb.se/EN0305.

1.4 Dokumentation och metadata

I detta dokument beskrivs framtagningen av statistiken och statistikregistret Statistikens framtagning (SCBDOK).

Kvaliteten hos statistiken beskrivs i Beskrivning av statistiken (BaS).

Det detaljerade innehållet i statistiken beskrivs i SCB:s mikrodataregister (MetaPlus).

Dokumentationerna finns publicerade på SCB:s webbplats, www.scb.se/EN0305.

2 Uppgiftsinsamling

Undersökningens ram består av samtliga folkbokförda i Sverige i åldern 23–75 år. Urvalet består av ett stratifierat slumpmässigt urval (OSU) av cirka 4000 personer. Uppgiftsinsamlingen görs på två sätt i undersökningen, antingen via ett frågeformulär som distribueras till uppgiftslämnare via post, eller via webbinsamling. Om ett frågeformulär inkommer i efterhand, registreras dessa uppgifter och revideringar görs.

2.1 Ram

Undersökningens ram är registret över totalbefolkningen (RTB), samtliga folkbokförda i Sverige i åldern 23–75 år. RTB innehåller uppgifter som är av grundläggande betydelse för information om den folkbokförda befolkningen i Sverige. Ramobjekten är personer.

Ramtäckning beskriver brister i fråga om urvalsramens täckning av målpopulationen. Undertäckning skulle kunna föreligga om personer som tillhör målpopulationen saknas i RTB. Undertäckningen bedöms vara mycket liten. Övertäckning skulle kunna föreligga om personer i RTB inte längre ingår i målpopulationen. Övertäckning förekommer men är så liten att den är försumbar.

2.2 Urval

Urvalet består av ett stratifierat slumpmässigt urval (OSU) av cirka 4000 personer. Urvalet är ett s.k. nätverksurval vilket innebär att målobjektet är hushåll men urvalet utgörs av individer. Vid skattningsförfarandet dvs. då statistiken framställs används därför uppgift om antalet personer i hushållet. Denna uppgift har efterfrågats i frågeformuläret (fråga 1) och används således vid beräkning av det skattade antalet hushåll. I frågan har uppgiftslämnaren ombetts redovisa antalet "vuxna" respektive "barn under 18 år" vilket använts vid skattningsförfarandet.

2.3 Mätinstrument

Insamlingen görs på två sätt i denna undersökning, antingen via ett frågeformulär som distribueras till uppgiftslämnare via post, eller via webbinsamling. Distribution av frågeformuläret sker en gång per år, se frågeformuläret i bilaga2. För webbinsamlingen får uppgiftslämnarna inloggningsuppgifter via det introduktionsbrev som skickas ut innan frågeformuläret, se introduktionsbrevet i bilaga 1. Mätinstrumentet innehåller samma frågor oavsett om det är på webben eller papper.

2.4 Insamling

I början av februari efter referensåret skickas ett introduktionsbrev med posten till uppgiftslämnarna. Brevet innehåller inloggningsuppgifter till det elektroniska frågeformuläret. Instruktioner till svarande om hur formulären fylls i finns tillgängliga direkt i formulären. SCB:s personal finns även tillgängliga för frågor via e-post och telefon. Tre påminnelser skickas, med cirka två veckors mellanrum från sista insändningsdag, ut till de icke-svarande. Efter påminnelserna, bryts insamlingen i början av april.

2.5 Databeredning

Svaren på de elektroniska frågeformulären registreras i en applikation och läses in automatiskt in i en databas. Svar via frågeformulären på pappers scannas in och sammanförs med svaren från webben. I enkäten finns inga öppna svarsalternativ och inga omkodningar sker. Om ett frågeformulär inkommer i efterhand, registreras dessa uppgifter och revideringar görs.

Imputering av saknade värden har gjorts med hjälp av nearest neighbourmetoden, vilket innebär att det objekt väljs som ligger "närmast" det objekt för vilket värdet saknas. I den här undersökningen används metoden för att imputera bortfall på fråga 6, utifrån hjälpinformation i näraliggande objekt. Antagande har gjorts att bortfallet har samma egenskaper som de personer som har svarat.

3 Statistisk bearbetning: antaganden och beräkningsformler

En enkät har under februari 2015 skickats ut till ett stratifierat slumpmässigt urval (OSU) av 4 040 personer. Den ram varifrån urvalet har dragits har skapats utifrån Registret över totalbefolkningen (RTB) och bestod av samtliga folkbokförda i Sverige i åldern 23–75 år. Urvalet är ett s.k. nätverksurval vilket innebär att målobjektet är hushåll men urvalet utgörs av individer. Vid skattningsförfarandet dvs. då statistiken framställs används därför uppgift om antalet personer i hushållet. Denna uppgift har efterfrågats i enkäten (fråga 1) och används således vid beräkning av det skattade antalet hushåll. I frågan har uppgiftslämnaren ombetts redovisa antalet "vuxna" respektive "barn under 18 år" vilket använts vid skattningsförfarandet. Urvalet av individer har som nämnts gjorts bland personer mellan 23–75 år. Teoretiskt skulle denna definitionsskillnad av "vuxna" kunna leda till att antalet hushåll underskattas något. Denna eventuella underskattning har dock ansetts försumbar i sammanhanget.

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Statistikens slutliga observationsregister

Register	Registervariant	Registerversion
Ännu inte dokumenterad		

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll (i MetaPlus), finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen finns på www.metadata.scb.se. Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som finns angivna i ovanstående tablå.

4.2 Arkiveringsversioner

Inga registerversioner har ännu arkiverats.

4.3 Erfarenheter från denna undersökningsomgång

Inga särskilda erfarenheter finns från denna undersökningsomgång. Arbetet har gått enligt plan.

Bilagor

Bilaga 1. Introduktionsbrev

Hur fungerar hushållets elavtal?

Hushållen har själva möjlighet att välja elavtal och elleverantör. Genom att besvara några korta frågor om elavtal, elanvändning och eventuella förändringar under 2014 kan du bidra till en större kunskap om hur elmarknaden fungerar för hushållen.

Undersökningen genomförs av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Statens energimyndighet. Den största användaren av resultatet är Energimarknadsinspektionen, som bland annat övervakar att elmarknaden anpassas till hushållens behov.

På nästa sida finns mer information om undersökningen.

Kan någon annan i hushållet svara?

Ja, det går bra om någon annan än du som är utvald svarar. Be gärna den i hushållet som bäst känner till elavtalet att svara.

Alla svar är viktiga

Ditt hushåll är ett av 4 000 som har blivit slumpmässigt utvalda från befolkningsregisteret. Svaren är betydelsefulla, eftersom de bidrar till kunskap om vilka elavtal som används och varför man väljer att behålla eller byta elleverantör. Det är frivilligt att delta i undersökningen, men er medverkan är viktig. Den bidrar till att resultaten blir mer tillförlitliga. Ert svar kan inte ersättas med någon annans.

Gör så här

Ni kan besvara frågorna via www.insamling.scb.se. Logga då in med användarnamn och lösenord.

Om ni i stället väljer att besvara frågorna på pappersblanketten skickar ni in den i det portofria svarskuvertet.

Svara gärna så snart som möjligt.

Tack för hushållets medverkan!

Användarnamn:	Verdana 11
Lösenord:	Verdana 11

Med vänlig hälsning

Namnteckning

Niklas Notstrand
Statistikansvarig
Energimyndigheten

Namnteckning

Per Andreasson
Enhetschef, Energi och transportstatistik
SCB

Mer information finns på nästa sida

Introduktionsbrev (sida 2 av 2)

Hur lämnade uppgifter används

Lämnade uppgifter används som underlag för uppföljning av hur elmarknaden fungerar sett ur hushållens perspektiv. Elmarknaden är ofta i fokus och denna undersökning bidrar till en ökad kunskap och förståelse för hur elmarknaden fungerar.

Undersökningen ingår i Sveriges officiella statistik. Efter avslutad bearbetning hos SCB överlämnas dina svar till Energimyndigheten och Energimarknadsinspektionen för analys. Denna omfattas också av statistiksekretess (se nedan).

Skydd av lämnade uppgifter

Det kommer inte att framgå vad just hushållet har svarat när undersökningens resultat redovisas.

Uppgifterna som lämnas skyddas av sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). De personer vid SCB som arbetar med undersökningen omfattas av reglerna om handlingssekretess och tystnadsplikt. Samma sekretesskydd gäller hos Energimyndigheten och Energimarknadsinspektionen.

Regler för personuppgiftsbehandling finns även i personuppgiftslagen (1998:204) samt i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Information om personuppgifter

Var och en har rätt att en gång per kalenderår få gratis information om egna personuppgifter som hanteras på myndigheten. Man har rätt att begära att personuppgifterna rättas, blockeras eller raderas, om det skulle visa sig att de behandlats i strid med personuppgiftslagen. Ansökan om sådan information, så kallat registerutdrag, ska ske skriftligt och vara egenhändigt undertecknat.

Numret ovanför brevvets första rubrik är till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat.

Resultat

Resultatet från undersökningen publiceras i en rapport på www.scb.se/EN0305 den 26 juni 2017.

Bilaga 2. Frågeformulär

Elavtal i ditt hushåll

Frågorna bör besvaras av den person i hushållet som bäst känner till hushållets elavtal.

1. Hur många personer ingår i ditt hushåll? <i>Räkna även med dig själv. Som barn räknas personer under 18 år</i>	
	vuxna
	barn
2. Vilken typ av bostad har hushållet?	1 ☐ Lägenhet 2 ☐ Småhus <i>utan</i> elvärme 3 ☐ Småhus <i>delvis</i> uppvärmt med el 4 ☐ Småhus <i>helt</i> uppvärmt med el
3. Har du bott på nuvarande adress minst tre månader under 2016?	1 ☐ Ja 2 ☐ Nej → <i>Sänd in ditt svar i bifogat svarskuvert</i> <i>TACK för din medverkan</i>

Frågeformulär (sida 2 av 3)

4. Hade hushållet ett eget elavtal* den 31 december 2016? <i>*Elavtal är det avtal hushållet har med sin elhandlare (ofta benämnda elleverantör eller elhandelsföretag) för den el som används (elförbrukningen).</i> <i>Undersökningen avser huvudsakliga bostaden.</i>	1 ☐ Ja, eget avtal 2 ☐ Nej, elen ingår i hyran 3 ☐ Nej, gemensamt avtal med andra hushåll } Sänd in ditt svar i bifogat svarskuvert TACK för din medverkan
5. Vilken typ av elavtal hade hushållet den 31 december 2016?	1 ☐ Tillsvidarepris <i>Tillämpas om inget avtal är tecknat</i> 2 ☐ Rörligt prisavtal <i>Kan gälla för t.ex. 3 mån, 1 år eller löpande</i> 3 ☐ Fastpris med 1-årsavtal. Högst 1 år 4 ☐ Fastpris med 2-årsavtal <i>Mer än 1 år, högst 2 år</i> 5 ☐ Fastpris med 3-årsavtal <i>Mer än 2 år, högst 3 år</i> 6 ☐ Fastpris med 4-årsavtal 7 ☐ Fastpris med 5-årsavtal 8 ☐ Mixavtal <i>T.ex. viss del rörligt pris, viss del fastpris</i> 9 ☐ Annat avtal. <i>Beskriv i rutan nedan:</i>
6. Hur mycket el (både hushållsel och eventuell elvärme) använde ditt hushåll under 2016? <i>Uppskattad eller beräknad årsförbrukning kan användas, vilken du kan hitta t.ex. på dina fakturor. Om det är omöjligt att lämna uppgift, var vänlig fortsätt ändå på nästa sida.</i>	kWh

Frågeformulär (sida 3 av 3)

7. a) Har du bytt elhandlare på nuvarande adress under 2016?	1 ☐ Ja → Gå till fråga 7b 2 ☐ Nej → Gå till fråga 7c
Om Ja: b) Vilken var den huvudsakliga anledningen till att du bytte elhandlare?	1 ☐ Lägre pris 2 ☐ Miljöskäl 3 ☐ Annan anledning. Skriv vilken i rutan nedan:
Om Nej: c) Finns det en huvudsaklig anledning till att du <u>inte</u> bytte elhandlare 2016? <i>Markera den anledning som bäst passar in.</i>	1 ☐ Bindningstiden hade inte gått ut 2 ☐ Jag är nöjd med nuvarande elhandlare 3 ☐ Jag är osäker på hur ett byte går till och/eller vet inte vilken elhandlare som är bäst 4 ☐ Annan anledning 5 ☐ Det finns ingen huvudsaklig anledning
8. Har du ändrat elavtalet med nuvarande elhandlare under 2016? <i>Elkunden kan ändra avtalet med den nuvarande elhandlaren. T.ex. ändra från fastpris till rörligt pris eller till annan bindningstid.</i>	1 ☐ Ja, jag har ändrat elavtalet (till samma eller nya villkor) 2 ☐ Nej
9. a) Får du gemensam faktura för elnätjänst (överföring) och elförbrukning?	1 ☐ Ja → Gå till fråga 10 2 ☐ Nej
Om Nej: b) Skulle du vilja ha gemensam faktura om det erbjuds?	1 ☐ Ja 2 ☐ Nej 3 ☐ Vet inte/spelar ingen roll
10. Har du några ytterligare synpunkter som du vill framföra är du välkommen att skriva det här.	

Synpunkterna kommer att lämnas till Energimarknadsinspektionen tillsammans med dina svar.

Var vänlig sänd in ditt svar i bifogat svarskuvert. Tack för din medverkan!